

A Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság székhelyén, a 2021. május 07. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

A különös kegyetlenséggel elkövetett emberölés büntettének kísérlete és más bűncselekmény miatt Terhelt1 vádlott ellen folyamatban lévő büntetőügyben a törvényszék 2020. november 17. napján kihirdetett 15.B.15/2020/36. számú ítéletét *megváltoztatja*.

A vádlott Btk. 164. § (1), (8) bekezdésébe ütköző életveszélyt okozó testi sértés büntette kísérleteként értékelt cselekményét a Btk. 164. § (1) és (6) bekezdés e.) pontjába ütköző különös kegyetlenséggel elkövetett súlyos testi sértés büntettének minősíti.

A vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetés tartamát 3 (három) év börtönbüntetésre, a közügyektől eltiltás tartamát 3 (három) évre enyhíti.

A vádlott által bűnügyi felügyeletben töltött időt 2020. január 11. napjától 2020. július 5. napjáig terjedően számítja be a szabadságvesztés tartamába.

A vádlottat az elsőfokú eljárásban felmerült 500.000.- (ötszázezer) forint bűnügyi költség megfizetésére kötelezi. A fennmaradt további 515.609.- (ötszáztizenötezer-hatszázkilenc) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja azzal, hogy az elsőfokú ítéletből mellőzi a 2020. június 6-i tárgyalási napra történő hivatkozást.

A másodfokú eljárásban felmerült 15.600.- (tizenötezer-hatszáz) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

I n d o k o l á s :

[1] A törvényszék a 2020. november 17. napján kelt 15.B.15/2020/36. számú ítéletével Terhelt1 vádlottat bűnösnek mondta ki a Btk. 164. § (1) bekezdésébe ütköző, de a (3) bekezdés szerint minősülő testi sértés büntettében és a Btk. 164. § (1) bekezdésébe ütköző, de a (8) bekezdés I. fordulata szerint minősülő testi sértés büntettének kísérletében. Ezért őt – mint visszaesőt – halmazati büntetésül - 4 évi szabadságvesztésre és 5 évi közügyektől eltiltásra, mint mellékbüntetésre ítélte. A szabadságvesztés büntetés végrehajtási fokozatát börtönben állapította meg. Rendelkezése szerint a vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható. A kiszabott szabadságvesztésbe az őrizetben, letartóztatásban és a bűnügyi felügyeletnek azon részét, amelynek során a bíróság a terhelt számára előírta, hogy a lakást engedély nélkül nem hagyhatja el, (2020. január 11-től március 31-ig) beszámította. Megállapította, hogy a beszámításnál 1 napi szabadságvesztésnek 4 napi bűnügyi felügyeletben töltött idő felel meg. Rendelkezett továbbá az eljárás során lefoglalt bűnjelekről és a felmerült bűnügyi költség viseléséről.

[2] A tárgyaláson az ügyész az 1. pontban foglalt tényállást és minősítést tudomásul vette, a 2. vádponttal kapcsolatosan megállapított ítéleti tényállást tudomásul vette, azonban a tényállási pontban leírt cselekmény eltérő minősítése, ezzel együtt a büntetés súlyosítása érdekében jelentett be fellebbezést.

[3] A vádlott és védője teljes körű felmentés érdekében fellebbezett.

[4] Az elsőfokon eljáró ügyész a fellebbezése írásbeli indokolásában előadta, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítékok okszerű mérlegelésével állapította meg a tényállást mindkét vádpont vonatkozásában és a törvénynek megfelelően döntött az 1. tényállási pontban írt cselekmény minősítéséről. Kifejtett álláspontja szerint ugyanakkor a 2. tényállási pontban írt bűncselekmény helyes jogi minősítése nem életveszélyt okozó testi sértés büntettének kísérlete, hanem különös kegyetlenséggel elkövetett emberölés büntettének kísérlete. Nem értett egyet az elsőfokú bíróság a 3/2013. BJE határozatban foglaltak elemzése útján megállapított jogi következtetésével. Az ügyészi álláspont szerint azt is szükséges rögzíteni, hogy a terhelt és a sértett kapcsolata a pszichológus szakértő és az eljárás adatai alapján is rendkívül ambivalens volt. A terhelt igyekezett a sértett jótevőjének mutatni magát, azonban a valóságban rendszeresen dolgoztatta a sértettet és különböző dolgokat várt el tőle a lakhatásért cserébe, csicskázta őt. Ez a viszony pedig álláspontja szerint éppen arra utalt, hogy a terhelt a sértett életét semmibe vette, nem állt fenn barátság köztük, csupán érdekből voltak egymás mellett. A tárgyi tényezők körében két körülménynek tulajdonított kiemelkedő jelentőséget. Egyrészt annak, hogy az elkövetési magatartás, a tűz pusztító erejének kiváltása olyan cselekmény, amely köztudomásúan alkalmas arra, hogy más halálát előidézze, akár égésgyorsító használata nélkül is. Az a tény pedig, hogy a vádlott égésgyorsítót is használt – még ha csak csekélyebb mennyiségben is – fokozottan arra utal, hogy tisztában volt azzal, hogy a cselekménye akár a sértett halálához is vezethet. Ezen túlmenően azzal érvelt, hogy az a tény, hogy a tűz meggyújtása után a vádlott a sértettet magára hagyta, arra utal, hogy a lehetséges következmény iránt teljesen közömbös volt, amely szintén az ölésre irányuló eshetőleges szándékára utal. Összességében a körülményeket együttesen mérlegelve,

álláspontja szerint egyértelműen a vádlott eshetőleges ölési szándékára vonható le következtetés. A fentiek alapján azt indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla a törvényszék ítéletét a Be. 604. § (1) bekezdés b) pontja alapján változtassa meg a 2. tényállási pont vonatkozásában és a vádlottat életveszélyt okozó testi sértés büntettének kísérlete helyett különös kegyetlenséggel elkövetett emberölés büntettének kísérletében mondja ki bűnösnek. A kiszabott szabadságvesztés tartamának súlyosítására, az eltérő minősítésre figyelemmel a büntetés végrehajtási fokozatának és a bűnügyi felügyelet beszámítására vonatkozó rendelkezések értelemszerű megváltoztatására tett indítványt.

[5] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.857/2020/6. számú átiratában az ügyészi fellebbezést fenntartotta, míg a vádlott és védője fellebbezését alaptalannak ítélte. Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság az eljárása során a perrendi szabályokat betartotta, az ügyfelderítési kötelezettségének maradéktalanul eleget tett, melynek keretében a bizonyítást a szükséges és indokolt mértékben lefolytatta. Valamennyi bizonyítékot beszerezve állapította meg a tényállást, mely mentes a Be. 592. § (1) és (2) bekezdésében írt megalapozatlansági okoktól. Rögzítette, hogy a törvényszék helytállóan és a logika szabályainak megfelelően adta indokát annak, hogy az eljárás során a vallomását többször változtató vádlott tagadásával szemben a tényállást miért alapította a sértett és a kihallgatott tanúk vallomásaira, az igazságügyi orvos- és tűzvizsgáló szakértői véleményekre és az ismertetett egyéb okirati bizonyítékokra. A megállapított tényállás alapján az 1. tényállási pontot érintően a vádlott cselekményét törvényesen minősítette testi sértés büntettének, azonban álláspontja szerint a 2. tényállási pont tekintetében a törvényszék tévesen következtetett a vádlott elkövetéskori tudattartalmára, szándékára és bűnösségére akkor, amikor azt rögzítette, hogy a vádlott szándéka még eshetőlegesen sem irányult a sértett életének kioltására. Ezzel szemben álláspontja szerint az elsőfokon eljáró ügyészi fellebbezés írásbeli indokolásában kifejtettek a helytállóak, mivel a 3/2013. BJE iránymutatásait követve a vádlottnak a cselekmény elkövetéskori tudatállapotának vizsgálatakor az alanyi és a tárgyi tényezők egybevetésével az az egyetlen helytálló következtetés vonható le, hogy a vádlott tudatának át kellett fognia a sértett halála bekövetkezésének lehetőségét, és bár azt nem kívánta, de abba belenyugodott. A vádlott indulatból, de tudatosan cselekedett, volt ideje, hogy felmérje cselekedetének lehetséges következményeit és tisztában kellett lennie azzal, hogy a sértett benzinnel leöntött ágyneműje és ruházata felgyújtásával - különös tekintettel az éghető anyagokkal zsúfolt helyiségre - akár a sértett életét is kiolthatja. A keletkezett füst köztudottan toxikus anyagokat tartalmaz, a tűz pusztító hatása könnyen önjáróvá válhatott volna, pusztán a véletlenen múlt, hogy a tűz nem terjedt tovább. Mindezek alapján az a következtetés vonható le, hogy a vádlott – bár eshetőleges szándékkal – nem az ítéletben megállapított életveszélyt okozó testi sértés büntettének kísérletét, hanem a különös kegyetlenséggel elkövetett emberölés büntettének kísérletét követte el. Ezen túlmenően a minősítés megváltoztatására tekintettel a kiszabott szabadságvesztés tartamának emelése, az irányadó középértéket alulról közelítő szabadságvesztés büntetés kiszabása és ezzel együtt a közügyektől eltiltás tartamának felemelése, valamint a szabadságvesztés végrehajtási fokozatának megváltoztatása indokolt a Btk. 37. § (3) bekezdés a) pont ad) alpontja szerinti fegyházra. Összességében azt indítványozta tehát, hogy a Fővárosi Ítéltábla a 2. tényállási pont vonatkozásában a vádlott bűnösségét a Btk. 160. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés b) pontja szerint minősülő különös kegyetlenséggel elkövetett emberölés büntettének kísérletében állapítsa meg, a kiszabott szabadságvesztés és a közügyektől eltiltás tartamát súlyosítsa, a szabadságvesztés büntetés végrehajtási fokozatát pedig a Btk. 37. § (3) bekezdés a) pont ad) alpontja alapján fegyházban állapítsa meg. Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 605. § (1) bekezdése alapján hagyja helyben.

[6] A vádlott védője előterjesztette fellebbezése írásbeli indokolását. Ebben az 1. tényállási pontban írtakkal kapcsolatosan kifejtette, hogy a tényállás ezen része ellentmondásos, a vádlott nem valósította meg a vádirati tényállást. Utalt arra, hogy a vádlott a súlyos testi sértés büntetőjében tagadta a bűnösségét, csupán azt ismerte el, hogy az adott napon a helyszínen járt. Álláspontja szerint a vádlott szándéka sem bántalmazásra, sem pedig testi sértésre nem irányult, a sértett sérüléseinek keletkezési módja nem bizonyított. Ekörben hivatkozott arra, hogy a szakvélemény szerint a sérülés keletkezhetett mind a sértett, mind a vádlott által előadottak szerint. Kétségesnek tartotta, hogy a sértett sérülését a vádlott okozta volna, figyelemmel arra is, hogy a szakvélemény szerint is sok idő telt el a sérülés vádiratban megjelölt időpontja és az orvosi vizsgálat között, a sértett által elszenvedett sérülés a vizsgálatot megelőző 5 napon belül bármikor keletkezhetett. Ekörben utalt arra, hogy a sértett a 2020. augusztus 25. napján tartott tárgyaláson maga is azt mondta el, hogy megtörténhetett, hogy elesett az udvaron és eközben ütötte meg magát. Hivatkozott arra is, hogy tanú2 tanú is csak azt mondta el, amit a sértettől hallott, ezért kérte ezen tanúvallomás kirekesztését a bizonyítékok köréből. Ezzel szemben a vádlott a 2020. június 29. napján tartott tárgyaláson is csupán azt adta elő, hogy a szekerce épphogy csak érintette a sértettet, ami a sértett karját találta el. Ezzel kapcsolatosan hivatkozott szakértő1 igazságügyi orvosszakértő véleményére is, melyben a szakértő rögzítette, hogy adott esetben a szekerce véletlen eldobása is lehetséges volt, a tárgyaláson sem tartotta kizártnak a dobás lehetőségét. Érvelt azzal is, hogy szakértő4 igazságügyi pszichológus szakértő 2020. augusztus 25. napján tartott tárgyaláson tett nyilatkozata szerint a filmszakadás abszolút előfordulhatott a sértettnél, ez az életvezetésébe belefért.

[7] A 2. tényállási ponttal kapcsolatban is annak ellentmondásosságára hivatkozott, mivel a vádlott ekörben is csupán azt ismerte el, hogy a vádbeli napon a helyszínen járt, de bűnösségét tagadta. Hangsúlyozta, hogy a vádlott nem menekült el a helyszínről, visszament a sértetthez. Álláspontja szerint ez arra utal, hogy a vádlottnál nem állt fenn az élet kioltására irányuló szándék. Utalt arra is, hogy a 2020. október 27. napján meghallgatott szakértő2 igazságügyi tűzvizsgálati szakértő nyilatkozata szerint a tüzesetet nem jelentették be, holott elvileg ki kellett volna hívni a tűzoltókat, és a szakértő nem tudta kizárni, de megerősíteni sem, hogy a sértett okozhatta-e a tüzet. Álláspontja szerint nem állt fenn az élet kioltására alkalmas elkövetési magatartás, valamint a halál, mint eredmény közötti ok- okozati összefüggés nem állapítható meg. Utalt arra, hogy a sértett sem a nyomozás során, sem a tárgyaláson nem állította, hogy a vádlott követte el a 2. vádpontbeli bűncselekményt, elmondása szerint ugyanis erre csak következtetett abból, hogy a vádlott a szomszédos ingatlanban lakik. Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság mérlegelési tevékenysége keretében a sértett ellentmondásos vallomását fogadta el. Ezen tényállási pont tekintetében is hivatkozott arra, hogy tanú2 és tanú3 tanúk csak azt mondhatták el, amit a sértettől hallottak, ezért a két tanúvallomás kirekesztését kérte a 2. tényállási pontot érintő bizonyítékok köréből. Hivatkozott arra is, hogy szakértő4 igazságügyi pszichológus szakértő szerint nem tisztázott a cselekmény indítóoka sem. Ezen túlmenően a védő arra is kitért, hogy a sértett maga oltotta el a tüzet, nem volt reális veszélye annak, hogy a sértett meg fog halni. Kiemelte, hogy szakértő1 igazságügyi orvosszakértő szerint a sértett sérüléseivel összefüggésben életveszélyes állapot sem közvetlen, sem közvetett formában nem alakult ki, annak reális lehetősége nem állt fenn. Mindezek alapján álláspontja szerint a vádlott bűnösségének bizonyítására nem került sor. Ezen túlmenően a törvényszék nem értékelte a büntetés

kiszabása során kellően, hogy a vádlott alacsony iskolai végzettségű, családi körülményei rendezettek a testvérével, szülei elhunytak, egészsége megromlott, 68 %-os rokkantnyugdíjas, rendszeres rehabilitációs orvosszakértői vizsgálatokon vesz részt. Értékelni szükséges továbbá, hogy a vádlott megbüntetését a sértett sem kívánja. Mindezek alapján elsődlegesen az ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását, másodlagosan a vádlott bűncselekmény vagy bizonyítottság hiányában történő felmentését, harmadlagosan a büntetés és mellékbüntetés enyhítését indítványozta a bűncselekmény elkövetése óta bekövetkezett időmúlásra tekintettel.

[8] A védő a perbeszédében a fellebbezésének írásbeli indokolásában írtakat, valamint az elsőfokú eljárás során előadott perbeszédben elmondottakat minden tekintetben fenntartotta, azokat gyakorlatilag megismételte, elsődleges, másodlagos és harmadlagos indítványát is fenntartotta.

[9] tanú1 sértett nem kívánt élni a felszólalási jogával.

[10] A vádlott az utolsó szó jogán csatlakozott a védő által elmondottakhoz azzal, hogy álláspontja szerint a sértett a tanú2hoz fűződő érzelmei miatt szerette volna eltávolítani a vádlottat az ingatlanból, ezért találta ki a vallomásaiban előadott történetet. Mindezek alapján kérte a felmentését.

[11] Az ügyész, a vádlott és a védője által bejelentett fellebbezések folytán a másodfokú tanács az elsőfokú ítéletet és az azt megelőző bírósági eljárást a Be. 590. § (1) és (2) bekezdése alapján teljes terjedelmében felülbírált.

[12] A vádlott felmentésére, illetve az ítélet hatályon kívül helyezésére irányuló fellebbezéseket a másodfokú bíróság nem találta alaposnak.

[13] A fellebbviteli bíróság a felülbírálat során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a perrendi szabályoknak megfelelően folytatta le. Nem vétett sem abszolút (Be.608.§ (1) bekezdés a)-f) pont), sem olyan relatív eljárási szabálysértést (Be.609.§ (1), (2) bekezdés), mely az érdemi felülbírálatot kizárná. Az ügy érdemi elbírálását befolyásoló eljárási szabálysértésre az eljárás résztvevői sem hivatkoztak.

[14] Az elsőbíróság az előkészítő ülés menetére vonatkozó, a Be. 502. §-ban rögzített eljárási szabályokat maradéktalanul megtartotta, az előkészítő ülésen elhangzott figyelmeztetések mindenben megfeleltek a Be. 502. § (3) bekezdésében rögzítetteknek. Helyesen járt el, amikor - figyelemmel arra, hogy Terhelt1 vádlott nem ismerte el a bűnösségét és a tárgyaláshoz való jogáról nem mondott le - a Be. 503. §-a alapján tárgyaláson

határozott a büntetőjogi felelőssége kérdésében, és helyesen járt el, amikor a Be. 505. § (4) bekezdése alapján – mivel annak akadályja nem volt -a tárgyalást az előkészítő ülésre kitűzött napon nyomban megtartotta.

[15] Az elsőfokú bíróság a perrendszerűen lefolytatott eljárásában a bizonyítási eljárást széles körűen, minden releváns bizonyítékra kiterjedően lefolytatta, ügyfelderítési kötelezettségét maradéktalanul teljesítette. A tényállást a vádlott tagadásával szemben tanú1, tanú3, tanú2, tanú4 és tanú5lan tanúk vallomásai, a szakértői vélemények és az okirati bizonyítékok alapján állapította meg.

[16] A bűnösségét mindvégig tagadó vádlott érdemi védekezést terjesztett elő. Ebben azt nem vitatta, hogy 2019. márciusában közös favágás közben két méterről a sértett felé dobta a szekercét, amely a figyelmetlen sértett mellkasát találta el, mindez azonban véletlenül történt. A 2019. április 4-én történtekkel kapcsolatosan azt nem vitatta, hogy haragudott a sértettre, mivel az többször nem reagált a telefonhívására. Előadta, hogy ezért „büntetésből”, ideiglenesen elvette a sértett birtokában lévő telefonkészüléket. Védekezése szerint úgy érezte, hogy a sértett lakásában hideg van, ezért a saját lakóhelyiségéből egy 0,5 deciliteres gyógyszeres üvegben benzint vitt át és azt átadta a sértettnek abból a célból, hogy az a benzin és egy kevés ruha felhasználásával gyújtson be a kályhába. Ezt követően elment, hogy meleg ételt hozzon a sértettnek, viszont visszatérésekor azt tapasztalta, hogy füst van a sértett szobájában, miközben a sértett a paplanját csapkodta és azzal vádolta őt, hogy meggyújtotta benzinnel. Ekkor kinyitotta az ablakot, átment a saját szobájába a telefonjáért, hogy szükség esetén segítséget tudjon kérni, de visszaérkezésekor a sértettet már nem találta. Határozottan állította, hogy nem ő okozta a tüzet, a korábbi esettel kapcsolatosan pedig hangsúlyozta, hogy tanú1 mellkasi sérüléséért sem felelős, a sértett eleshetett valahol. Későbbi vallomása szerint a szekercét eldobta, ami csupán érintette a sértett karját, illetőleg valószínűleg a sértett szedte le a gyógyszeres üveg tetejét, amiből így kiömlött a benzin.

[17] Az elsőfokú bíróság a vádlott védekezésének ellenőrzésére tanúként hallgatta ki tanú1 sértettet, tanú2t, valamint a vádlott indítványára tanú5lant, míg tanú4, tanú6, valamint a 81 esztendő, mozgásában korlátozott tanú3 nyomozati vallomásait felolvasással tette a bizonyítási eljárás részévé. Ezen túlmenően igazságügyi tűzvizsgáló szakértőt rendelt ki szakértő2 személyében. Őt, valamint a nyomozás során szakvéleményt adó szakértő1 igazságügyi orvosszakértőt és szakértő4 igazságügyi pszichológus szakértőt is meghallgatta a tárgyaláson. Ismertette az igazságügyi vegyészszakértői véleményt és az egyéb releváns okirati bizonyítékokat.

[18] Az elsőfokú bíróság tehát az ügyben a releváns és törvényesen beszerzett bizonyítékokat vizsgálat tárgyává tette, azokat egyenként és összességükben is értékelte. Nem tévedett, amikor tanú1 sértett eljárás során tett ellentmondásos vallomásait az igazságügyi pszichológiai szakértői véleményben írtak tükrében értékelte, és kellő indokát adta ez alapján annak is, hogy miért a sértett első ízben tett vallomását fogadta el. Az elsőfokú bíróság az indokolási kötelezettségének kellő mértékben, a logika szabályainak megfelelően eleget tett. Bizonyíték értékelő tevékenységéről az ítélet [60] bekezdésétől a [141] bekezdéséig terjedően

adott számot. Logikus és meggyőző magyarázatát adta annak, hogy a vádlott védekezését miért vetette el, azt mely bizonyítékok cáfolják.

[19] Az elsőfokú bíróság az ítélet történeti tényállását mindkét vádpont tekintetében mérlegelési jogkörében állapította meg és a bizonyítékokkal összhangban rögzítette ítélete [12] bekezdésétől az [59] bekezdéséig.

[20] A Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint az elsőfokú bíróság által rögzített tényállás megalapozott, mindenben mentes a Be. 592.§ (1) és (2) bekezdésében írt hiányosságoktól, ezért azt a Fővárosi Ítéltábla a felülbírálata alapjául elfogadta, nem alapos a védő indítványa az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére.

[21] A Be. 591. § (1) bekezdésében foglaltak alapján a másodfokú bíróság a határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapítja, kivéve, ha az elsőfokú bíróság ítélete megalapozatlan, illetve a fellebbezésben új tényt állítottak vagy új bizonyítékokra hivatkoztak és ennek alapján a másodfokú bíróság bizonyítási eljárást folytat le. A védő fellebbezése indokolásában új tényre, új bizonyítékokra nem hivatkozott.

[22] A tényállás megállapítása, valamint a bizonyítékok értékelése az elsőfokú bíróság joga és kötelezettsége, így a releváns bizonyítékok újraértékelése útján az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás felülmérlegelésére és azon keresztül a vádlott felmentésére irányuló fellebbezés a Be.591.§ (1) és a Be.593.§ (2) bekezdése alapján eredményre nem vezethetett.

[23] Az elsőfokú bíróság a megállapított tényállás alapján okszerű következtetést vont le a vádlott elkövetéskori tudattartalmára és azon keresztül bűnösségére is és törvényesen minősítette az 1. tényállási pontban elbírált élet, testi épség és egészség elleni bűncselekményét a Btk. 164. § (1) bekezdésébe ütköző de a (3) bekezdés szerint minősülő súlyos testi sértés büntettének, melyet a vádlott azzal a magatartásával valósított meg, hogy a sértettet a szekerce fokával a közepesnél nagyobb erővel háromszor mellbe vágta, és ezzel nyolc napon túl gyógyuló sérülést okozott. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a törvényszék a 2. tényállást is helyesen állapította meg, azonban tévesen minősítette az ott rögzített cselekményt a Btk. 164. § (1) bekezdésébe ütköző, de a (8) bekezdés I. fordulata szerint minősülő életveszélyt okozó súlyos testi sértés büntette kísérletének. A másodfokú bíróság tehát az elsőfokú bíróság ítélete [142] bekezdésétől a [160] bekezdésig kifejtett jogi álláspontjával csupán az 1. tényállásban rögzített cselekmény tekintetében értett egyet.

[24] Az eltérő minősítés megállapítására irányuló ügyészi fellebbezés nem alapos.

[25] Helyesen foglalt állást az elsőfokú bíróság, amikor azt rögzítette az ítélet [152]-[154] bekezdésében, hogy a 3/2013. BJE jogegységi határozatában írtak alapján az alanyi és a tárgyi tényezők kölcsönös összefüggésében történő mérlegelés eredményeként a tényállásban rögzített tényekből nem lehet olyan következtetést levonni, hogy a vádlott akár eshetőleges szándékkal meg akarta volna ölni a sértettet. A szándék jellegének elemzése során az elkövetőnek a véghezvitel időpontjában fennálló tudattartalmát kell vizsgálni, amelyre a tárgyi (objektív) és az alanyi (szubjektív) tényezőkből lehet következtetni. Helyesen utalt arra a törvényszék, hogy az alanyi tényezők körében az elkövető egyéni tulajdonságai, személyisége, a cselekményt kiváltó indítók, a véghezvitelt megelőző pszichikus folyamat, az elkövetőnek a sértetthez fűződő kapcsolata, míg a tárgyi tényezőknél a használt eszköz, az elkövetés körülményei, módja, az egészségsértés helye és jellege, az elkövető kijelentései és a cselekmény elkövetése utáni magatartása értékelendő. Mindezen tényekből vonható következtetés az aktuális tudattartalomra.

[26] Megalapozottan hivatkozott arra az elsőfokú bíróság, hogy a rendelkezésre álló bizonyítékok nem támasztották alá, hogy a halál bekövetkezésének lehetőségébe belenyugodva cselekedett a vádlott, hiszen nem tett olyan kijelentést, amelyből a sértett ellen irányuló támadószándék következne, nem fenyegetőzött, „megleckéztetési szándék” motiválta. A vizsgált bizonyítékok összevetése alapján helyesen rögzítette azt is a törvényszék, hogy semmi nem gátolta a vádlottat, hogy testszerte – életfontosságú szervekre – és jóval nagyobb mennyiségű benzint öntsön a sértetre (nemcsak a lepedőre), aki jól érzékelhetően ébren volt. Távozásakor tanúl nem volt magatehetetlen, nem zárta rá az ajtót a vádlott. Ehhez képest a szakértői vélemények alapján az elkövetés eszköze, a 0,5 deciliter benzin, valamint az érintett sértetti testtáj alapján sem vonható le a vádlott ölési szándékára megalapozott következtetés. Arra a sértett és a vádlott kapcsolatából (alanyi oldal) sem lehet következtetni, mert az egyértelműen megállapítható, hogy a vádlott a cselekményét indulatból, büntetési szándékkal követte el, mint ahogyan azt sem lehet cáfolni, hogy a vádlott kis idő múlva visszatért a sértett szobájába, aki azonban már nem tartózkodott ott. Mindezek alapján a vádlott (még eshetőleges) ölési szándékára sem lehet megalapozott következtetést levonni. Ezért a vádlott 2. tényállási pontban írt cselekményét nem lehet a Btk. 160. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés b) pontja szerint minősülő különös kegyetlenséggel elkövetett emberölést büntette kísérleteként minősíteni.

[27] Az előzőek alapján azonban az is megállapítható, hogy tévedett az elsőfokú bíróság, amikor úgy foglalt állást, hogy a vádlott a tényállásban írt azon magatartásával, hogy 2019. április 4-én a késő délutáni órákban öngyújtóval és minimális benzinnel meggyújtotta a lepedőt, amely áterjedt az ágyon fekvő sértett nadrágjára, az életveszélyt okozó testi sértés büntetnének kísérletét követte el.

[28] A 2. tényállási pontban írt cselekmény minősítésével kapcsolatban a másodfokú bíróság kiemeli, hogy az elsőfokú bíróság az ítélet [43], [46], a [49] és az [52] bekezdéseiben a következőket rögzítette. „A vádlott egy donalginos gyógyszeres 0,5 deciliteres pattintós üvegbe benzint öntött az ötliteres kannájából és percekben belül visszatért. Az ébren lévő tanúl azonnal felállt és a munkáskabátját a lepedőre dobva pillanatok alatt eloltotta a tüzet. A sértett légalkoholos ellenőrzésére 18 óra 35 perckor került sor, amely a szervezetében 1,34 mg/l alkoholkoncentrációt mutatott ki, ami enyhe fokú befolyásoltságot jelent, ez nem befolyásolta

cselekvési, mozgási, védekező-elhárító képességét, azaz reagálni tudott a fájdalomra. A sértett sérülésének vetületében életfontosságú szerv nem helyezkedett el. Létrejöhetett éghető folyadéknak az adott testtájakra ömlése és meggyulladására révén. Közvetlen vagy közvetett életveszélyes állapot nem alakult ki, figyelemmel a sérülés körülírt voltára (kis kiterjedésére) és a csekély mennyiségű éghető anyagra.”

[29] A másodfokú bíróság álláspontja szerint a hivatkozott bekezdésekben írtaknak ellentmondó megállapítást rögzített az elsőfokú bíróság az ítélet [53] bekezdéseiben. E szerint életveszélyes sérülés létrejöttére azonban reális lehetőség lett volna, ha a sértett nem reagál időben, illetve a tűz áterjed a heverőre és annak az 1,5-2 méteres sugarú körében fellelhető éghető anyagokra (puffok, asztal, ruhaneműk, stb.) Az [53] bekezdésben rögzítettek a másodfokú bíróság álláspontja szerint feltételezésen alapulnak, melyet nem támasztanak alá az elsőfokú bíróság által megvizsgált bizonyítékok alapján megállapítható tények. Ezzel összefüggésben kiemeli a másodfokú bíróság, hogy szakértő1 igazságügyi orvosszakértő a szakvéleményében azt rögzítette többek között (ítélet [115] bekezdése), hogy az 1 rendbeli hőhatásra kialakult másodfokú égési sérülés nem eredményezett életveszélyes állapotot, annak reális lehetősége sem állt fenn, míg szakértő2 igazságügyi tűzvizsgáló szakértő kiemelte, hogy álláspontja szerint sem került fél deciliternél több benzin az éghető anyagra. Ha pedig ilyen csekély mennyiségben terjed a tűz és a sértett időben észreveszi – egyúttal nem esik pánikba -, el tudja oltani. szakértő1-nál történt párhuzamos meghallgatása során egyetértett szakértő2 szakértő azzal, hogy nem volt nagy kiterjedésű az égés, mert még az elején elfojtották. A másodfokú bíróság álláspontja szerint mindezek a tényadatok pedig nem támasztják alá, hogy a vádlott tudatának át kellett volna fognia az életveszély kialakulásának reális lehetőségét.

[30] Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a Btk. 164. § (1) bekezdésébe ütköző, de a (8) bekezdés I. fordulata szerint minősülő életveszélyt okozó testi sértés kísérlete akkor állapítható meg, ha bizonyítható, hogy az életveszéllyel járó eredmény tekintetében legalább az elkövető eshetőleges szándéka megállapítható. Vagyis, ha a testi sértés okozására irányuló szándék mellett a tényadatok alapján kétséget kizáró módon megállapítható, hogy az elkövető tudata átfogja az életveszélyes sérülés bekövetkezésének reális lehetőségét és ebbe belenyugodott. Jelen esetben ilyen következtetés levonására önmagában a használt eszköz veszélyessége és a sértett testtájék nem ad alapot. Az életveszélyt okozó testi sértés kísérletének megállapíthatóságához az eszköz jellegén, az elkövetés módján és a sérülés célba vett helyén túlmenően azt is vizsgálni kell, hogy az életveszélyes sérülés bekövetkezésének reális lehetőségét a vádlott tudata átfogta -e, és az ilyen sérülés bekövetkezésébe belenyugodva cselekedett-e, feltéve, hogy rajta kívül álló okok folytán nem következett be az eredmény. (BH 1997.378).

[31] Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint abban az esetben, ha a cselekmény tárgyi és alanyi ismérveinek az együttes vizsgálata során nincs elegendő adat annak megnyugtató és teljes bizonyossággal történő megállapítására, hogy az elkövető tudata a véghezviteli magatartás kifejtésének időpontjában átfogta az életveszélyes sérülés bekövetkezésének reális lehetőségét, a cselekmény nem a be nem következett eredmény szerinti életveszélyt okozó testi sértés bűntette kísérletének, hanem a tényleges gyógytartamhoz igazodó testi sértés bűncselekményeként minősül (BH 1996.456).

[32] A másodfokú bíróság álláspontja szerint jelen esetben a cselekmény fentebb hivatkozott tárgyi és alanyi ismérveinek együttes vizsgálata során nem vonható le megnyugtatóan olyan következtetés, miszerint Terhelt1 vádlott tudata a 2. tényállásban írt cselekmény kifejtésének időpontjában átfogta volna az életveszélyes sérülés bekövetkezésének reális lehetőségét, és abba belenyugodva cselekedett volna, ezért az elsőfokú bíróság által a Btk. 164. § (1) bekezdésébe ütköző de a (8) bekezdés I. fordulata szerint minősülő életveszély okozó testi sértés büntette kísérleteként értékelt cselekményét a sérülés tényleges gyógytartama (8 napon túli) alapján a Btk. 164. § (1) bekezdésébe ütköző de a (6) bekezdés e) pontjába ütköző különös kegyetlenséggel elkövetett súlyos testi sértés büntettének minősítette. Ennek során figyelemmel volt az irányadó ítélkezési gyakorlatra, a vádlott ugyanis az átlagost lényegesen meghaladó szenvedéssel járó módon követte el a cselekményét akkor, amikor benzint öntött a sértett alatt lévő lepedőre, majd azt meggyújtva, tűz útján okozott nyolc napon túl gyógyuló sérülést.

[33] A másodfokú bíróság továbbá megállapította, hogy a törvényszék helyesen, a bírósági gyakorlatot követve járt el akkor, amikor a vádlott terhére rótt két bűncselekmény halmazatát állapította meg, figyelemmel arra, hogy a folytatólágosság törvényi egysége nem állapítható meg, ha az elkövető a testi sértési cselekmények egységes akaratelhatározás nélkül, kifejezetten alkalmasszerűen és pillanatnyi indulatból fakadóan valósítja meg. (BH 1995.257.) Jelen ügy tárgyát képező két bűncselekmény tekintetében pedig – szintén az alanyi és a tárgyi tényezők vizsgálata alapján - éppen az állapítható meg, hogy a vádlott mindkét alkalommal indulatból, nem pedig egységes akaratelhatározása alapján követte el tanúl sérelmére a testi épséget sértő cselekményeit.

[34] A büntetés enyhítésére irányuló fellebbezések alaposak, míg a büntetés súlyosítására irányuló ügyészi fellebbezés nem megalapozott.

[35] A bűnösségi körülményeket alapvetően helyesen tárta fel az elsőfokú bíróság. Az eltérő minősítésre tekintettel azonban a másodfokú bíróság értelemszerűen mellőzi az enyhítő körülmények közül a kísérleti szakban maradási a 2. pontban írt cselekmény kapcsán. Szem előtt tartva azt, hogy az elsőfokú bíróság által a Btk. 164. § (1) bekezdésébe ütköző és a (8) bekezdés I. fordulata szerint minősülő, 2-8 évig terjedő szabadságvesztés büntetéssel fenyegetett testi sértés büntettének kísérleteként minősített cselekmény a másodfokú bíróság álláspontja szerint az enyhébb, 1-5 évig terjedő és a Btk. 164. § (1) bekezdésébe ütköző, de a (6) bekezdés e) pontja szerint minősülő különös kegyetlenséggel elkövetett súlyos testi sértés büntettének minősül, ezért a másodfokú bíróság a vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetés és a közügyektől eltiltás tartamát egyaránt 3 évre enyhítette. Álláspontja szerint az ilyen mértékben kiszabott büntetés maradéktalanul szolgálja a Btk. 79. § -ban írt büntetési célok elérését.

[36] Az elsőfokú bíróság a szabadságvesztés végrehajtási fokozatát helyesen, a Btk. 37. § (2) bekezdés a) pontja alapján állapította meg és megalapozottan, a Btk. 38. § (4) bekezdés d) pontja értelmében zárta ki Terheltl a feltételes szabadság kedvezményéből.

[37] A másodfokú bíróság észlelte, hogy az elsőfokú bíróság ugyan helyesen rendelkezett a Btk. 92. § (1) (2) és (3) bekezdés a) pontja alapján a letartóztatásban és a bűnügyi felügyeletben töltött idő beszámításáról, azonban a bűnügyi felügyeletben töltött idő tartamát tévesen jelölte meg. Az iratok alapján ugyanis megállapítható, hogy Terheltl vádlott 2020. január 11. napjától 2020. július 5. napjáig volt olyan bűnügyi felügyeletben, amelynek során a bíróság előírta számára, hogy lakást, egyéb helyiséget, intézményt, vagy ahhoz tartozó bekerített helyet engedély nélkül nem hagyhat el. Ezért a másodfokú bíróság a szabadságvesztés tartamába ennek megfelelően rendelte beszámítani a vádlott által bűnügyi felügyeletben töltött időt.

[38] Az elsőfokú bíróság számítása hiba miatt helytelenül állapította meg a bűnügyi költség összegét, amely helyesen 1.015.609 forint. A részben eltérő minősítés megállapítása okán is úgy ítélte meg, hogy az elsőfokú eljárás során felmerült bűnügyi költség összege a bűncselekmény tárgyi súlyához képest aránytalanul nagy. Ezért a Be. 574. § (5) bekezdése alapján az elsőfokú eljárás során felmerült bűnügyi költségből 500.000,- Ft bűnügyi költség megfizetésére kötelezte a vádlottat azzal, hogy a fennmaradó 515.609 ,- Ft bűnügyi költséget az állam viseli.

[39] A törvényszék ítéletének egyéb rendelkezései törvényesek, ezért azokat a másodfokú bíróság - helyes indokai alapján - helybenhagyta.

[40] A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának ítélete a Be. 606. § (1) bekezdésén alapszik.

[41] A másodfokú eljárás során felmerült bűnügyi költséget – tekintettel a részben eredményes vádlotti és védői fellebbezésre – a Be. 613. § (2) bekezdés a) pontja alapján az állam viseli.

város1, 2021. május 7.

Dr. Török Zsolt s.k.

a tanács elnöke

Dr. Belovai Henriette s.k.

Dr. Szabó Éva s.k.

előadó bíró

bíró

A törvényszék 15.B.15/2020/36. számú ítélete a rendelkező részben írt változtatással jogerős és végrehajtható.

város1, 2021. május 7.

Dr. Török Zsolt s.k.

a tanács elnöke